

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Készítotokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed-
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Általános, egyenlő, titkos választójogot akarunk!

Leikes örömmel látjuk, hogy régi harcos programunk, amely mellett ez a lap tennálása óta békében és háboruban egy pillanatra sem szűnt meg küzdeni, közeledik a megvalósulás felé. Az általános, egyenlő, titkos községenként való szavazati jog ma már nem program többé: több. Eleven valóság, Eddig program volt; vágy, óhaj papiros. Ma feltámadt a papirosból és husból, vérből való élet kezd élni. Él, mert akarja a nép és akarja a király. Aki közből van, nem számít többé. Aminthogy kiderült, hogy az erőszakos Tisza sem számított. Semmive lett.

Igen, óhajjuk és követeljük, hogy aki ezentul ott lesz a király és a nemzet között, ugyanolyan nyíltan és őszintén akarja azt, amit a nemzet akar. Bárki lesz, ami a miniszterelnök, csakis ezzel a férfias nyíltsággal jöhet. Az általános, titkos választójogot ne lehessen többé elpaktizálni guzsokba kötötten, kisdéd praktikákkal belefojtani a lélegzetet. Homályos és kacskaringós paragrafusok közé se lehessen szorítani. Ezt akarta Tisza és ezért kellett megbuknia. Aki utána következik, okukjon a példán.

Aki Tisza után következik, tegye a szívére a kezét és mondja ki őszintén: azt akarom, amit megbízóim akarnak. Amit a milliók követelnek. Es ne csak szó legyen ez, hanem elodázhatatlan férfiúi akarat. Nem lehet mondani, háboru van, egyéb teendőink vannak tehát majd. A majd ideje elmult. A „majd“ elesett. A háboru nem akadály. Ellenkezőleg. A háboru maga az élő bizonyosság, hogy ez a huszmillió népmegerezt a legnagyobb szabadságra és jogra.

Egy két nap van hátra a döntésről, ki legyen Tisza utóda s mi ugy véljük, a király már döntött is azzal, hogy elejtette Tiszát. Aki tehát vállalja Tisza örökét, ezerszer gondolja meg, hogy ő csak azzal a kész programmal jöhet, amit a kor diktál, amit a nép akar.

Általános, egyenlő, titkos és községenként való választójogot!

Miért oly drága még mindig a hus?

Más városokban olcsóbb

Hetek óta emlegetik már, hogy az Országos Közélelmezési Hivatal elhatározta a husárak leszállítását, de a leszállítás még mindig nem történt meg, pedig elég hosszú időn át fizetjük már teljesen indokolatlanul a horribilis husárakat. A főváros után e tekintetben közvetlenül városunk következik, mert más vidéki városok lakossága jóval olcsóbban jut a hushoz, mint Sátoraljaújhely. Ha egy idevaló embernek más városban akad dolga, onnan, ha egyébből nem is, de mindenesetre azzal, a hirtel tér hasa, hogy ott a husnak kilója 5 és 6 korona között váltakozik s hogy az ottaniak csodálkoznak, miért kell nálunk a marhahúst még mindig 8 koronájával, a sertéshúst pedig még ennél is drágábban fizetni.

A helybeli husiparosok nagyobbára a közlelmezési vidékről veszik be a vágómarhákat, mint pl. az eperjesiek és Eperjesen mégis csak 5 korona 20 fillér a marhahús ára. Annnyival csak nem drágább az ide való szállítás, hogy itt 8 koronán alul ne lehetne adni! Hiszen tudott dolgot az, hogy ez a magas ár teljesen indokolatlan, mert külföldben nem helyes volt a kiállításba a Közélelmezési Hivatali anyag leszállítását, hát akkor miért nem tesznek lépéseket a helyi hatóságok az árosökkentésre addig is, amíg a Központ országosan intézkedik?

A husiparosok azzal indokolják a magas árakat, hogy az elősúly ára szerint kell igazodniuk. Tehát olcsóbban nem adhatják a húst, azt is mondják, hogy a bőr és faggyu ára az elősúly árához képest nagyon alacsonyan van megállapítva s ők így kénytelenek a húst behozni azt, amit a faggyu és bőrön hozhatnának be. Elhisszük, amit mondanak és figyelmebe is ajánljuk azt a hatóságnak.

A hatóság megteheti, hogy erre vonatkozóan fölterjesztéssel fordul a kormányhoz és siettetni a kiállításba helyezett árosökkentést, avagy saját hatáskörében bajtsa végre a Közélelmezési Hivatali szándékát. Elvégre is, ha más városok ehettek olcsóbb húst, ehettek mi is, ha nem hallgatnánk uncs-unatlan csak az érdekeltek lamentációjára.

A háboru itthon dől el.

Másfél millió az eredménye a hadikölcsön jegyzéseinek mai kimutatásának.

A háboru minden tanulsága szerint a harcos felek sorsa a fronton állandóan ahhoz a közhangulathoz idomult, melyet a katonák hazulról vittek a csatásorba, vagy amely hazulról sugárzott be a lövészárkokba. Ellenségeink megszámlálhatatlan milliói nem győződtek meg és vezetőik sem tudták őket meggyőzni az általuk fölídézett háboru kényszerűségéről s ezért hadseregeikben a könnyű győzelem reményének eloszlása után már csak a szegény érzet dűhe élesztette az embereket.

Ebben van minden kudaruknak a magyarázata. Viszont nálunk és szövetségeseinknél igazságos ügyünk és fenyegetett létünk védelme ez áthatott mindnyajunkat, megtöltötte szívünket lelkesedéssel áldozatkészséggel, önmegtartóztatással s az itthon soha egy pillanatra el nem lankadó tömegszántság valószínűs csodákra sarkalta és tette képessé fiainkat.

Ellenségeink disztelen szereplésének és a mi háboru dicsőségünknek ehhez a magyarázatához nem fér kétség és ezért hazafias és becsületbeli kötelességünk, hogy ennek a magyarázatnak tanulságát le vonjuk és alkalmazzuk a most aláírás alatt álló hadikölcsönre is. Nemcsak azért szükséges a hadikölcsön tőlünk kitelhető legnagyobb sikerére törekednünk, hogy hadseregünk a háboru dicsőséges folytatásához és győzelmes befejezéséhez bővében legyen az összes hadieszközöknek és a harci erő kifejtéséhez elengedhetetlen gondos ellátásnak. Talán még ennél is fontosabb hogy a hadikölcsön nagy eredményben újból megnyitkozó nemzeti lelkesedés és győzelmi elszántság bevilágítsa és fölmelegítse a legtávolabbi eső lövészárkainkat is s az itthon való rendületlen kitarásban hős csapataink soha el nem apadó segítségét tudjanak a még előttünk álló akadályok diadalmas leküzdéséhez. Elvégre, ha rövid a kardjuk, est még mindig megtödték egy lépéssel s az elykor elfogyott municiót is pótolták a halálmevető szédületes rohamok. De

hogy a frontmögötti lelkesedés hiányát semmi a világon nem pótolhatja, arról a tulerében kifogyhatatlan ellenségeink kudarea elég érthetően beszél.

Tehát itthon dől el a háboru mi döntjük el, akik a front mögött élünk, azzal, hogy győzelmi elszántságunkról újabb bizonyosságot tesszünk a hadikölcsön imponáló sikerében, amelynek akkorára kell nőnie, hogy a belőle kiugrázó nemzeti erő ne csak katonáinkat lelkesítse további hősületekre, de ellenségeinket is megremegtesse s a kimerültségünkben élőkűdő reménykedésüket véglegesen elsorvassa. Ránk nehezedő rettenetes felelősség sulya alól pedig csak azzal szabadulhatunk, ha a hadikölcsönhöz való hozzájárulásból egyetlen magyar ember sem vonja ki magát. Városunk polgárai közül eddig a következők tettek eleget becsületbeli kötelességüknek.

Hitelbank r. t.-nál jegyztek: Hitelbank r. t. jegyzése 200.000, a hadikölcsönre eddig 400.000. Marfassy Ödön os. és kir. kamarás Mád 120.000, báró Mailott Nándor Tálya (részejegyzés) 30.000, dr. Davidovits Jenő Sátoraljaújhely 20.000, Waller József Sátoraljaújhely 20.000, Gáthy József Csörgő, 15.000, Szendrey József Csörgő 15.000, Gross László Tolcsava 10.000, N. N. Sátoraljaújhely 10.000, dr. Gross Dezső Sátoraljaújhely 5000, Grünspan Herman Sátoraljaújhely 5000, dr. Holló Andor Sátoraljaújhely 4000, Deutsch Adolf hordógyáros Sátoraljaújhely 4000, ösv. Gross Ignác 4000. H. F. 2000, Jarcsoni András Mikóháza 2000, S. J. [2000, Lövinger József Sátoraljaújhely 2000, Reinitz Elemér Sátoraljaújhely 1000, Schiller Kálmán Sátoraljaújhely 1000, Gyüttm Miklós Toronya 250 koronát. Összesen: 472.250 korona.

Sátoraljaújhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelnyeltnél: Gr. Széchenyi-Wolkenstein Ernő és neje 100.000, Illésbágy Gábor honv. százados a haretérről 40.000, Illésbágy Endre 20000 (a család összejegyzése 80000) Intézetű jegyzés 25000, összejegyzés 250000, Guttman Mór 10000 összejegyzés 200000, Nemes Sárka 10000, Szakácsy Károly 10000, Nagy Jenőné 6000, Örkülnitnény 28450, Dohánygyári kórház 10800, dr. Ligeti József 5000, dr. hedossy Kiss Ernő 6550, Schweiger Márk 5000, Zinner Henrik 5000, K. P. 4000, Rechlits Desső 3200, Nagy Antal 2000, Gyarmathy Béla 2000, dr. Roboz Bernát 2000, dr. Nagy Árminné 2000, Csáké Imre 2000,

Iar. négyzet 1300, Fréz Péter Sátoraljai helyi 1000, Prinz Sámuel 1000, Hellé Agnes 1000, Abelsberg Ferenc 1000, Apré jegyzés 900 K. Összesen: 800000 korona.

Mezei Általános Bank Részvénytársaságnál: A Bank (saját részvénytársaság) 50000, Kerekes József Készvárdára 10000, Egy helybeli uriaszony 10000, Nyíri József főbíró 10000, Mezei Bank tisztviselői 8000, dr. Lenkey tüzérhadnagy 5000, dr. Schleyer Lajos tüzérhadnagy 2600, Schleyer Ida 2100, Fűredy János gimn. tanár 5000, Ilkovicz Mór főbíró 6000, Schweiger Márk 5000, Trattner Márkus 5000, Zsizser József Csáke 2000, dr. Roboz Bertalané 2000, H. Ráznika 2000, Lenorovicz Mór 8000, N. N. 2000, Kádár Gyula 1000, Deutsch Szeréna 1000, Bodnár Józsefné 1000, Magaziner Emil 2000, Spiegel Ius 2000, Frieder Mayer 1000, Fráter Endre, 400, Eoz Chaim 2000, Talmud Thóra 200, Reichard Adolf Kassa 800, N. N. 3000 kor. Összesen: 141,800 korona.

Mesésgazdasági bank részvénytársaságnál: Borenkay Farkas alsóbecsre 11000, Mesésgazdasági bank r. t. saját számlára 30000, gr. Hoyos Sándor (összegyűrés 100000), 50000, dr. Rudai Izrael 10000, Markovits Miksa 10000, Neuman Jenő 2000, N. N. 1500, Grünfeld Simon Széplélem 1000, N. N. 1500 koronát. Összesen: 115500 korona.

Népbank R. T.-nél jegyeztek: F. Gy. 26500, Adriányi Béla 15000, dr. Lázár Lipótné 30000, Puki Árpád 5000, Korikó János 8000, Kun Zoltán 1500, Tarpai Gyula 5000, Spreier József 20000, Összesen: 109500.

A Bankgyűléslet Részvénytársaság Közlönyös önszegély Hitelesítő bizottságának: Füzy Kálmán Bodrog szerdahelyi 1500, dr. Ligeti József 5000, Speiser 2000, Schmidt Lajos 2000, Zettin Ignác 20000, id. Deutsch Sámuel 500, Prinz Sámuel Tolcsa 10000, Eoz Chajim Egyesület 4200, Szamat Ignác Tiszaharad 2000, Machsike Hadász Egyesület 200, Hericz Sándor 5000, Alexander Vilmos 5000 Bankgyűléslet 9800, Schmidt Lajosné 1000, N. N. 4000, N. N. 1000, N. N. 2000, Radó Ödön főkönyvelő által az „Anker” élet és jár. bírt. társaság részére közvetített 15000 korona. Összesen: 90200 korona.

Központi takarékpénztár Rt.-nél: Davidovics Adelf 10000, Központi takarékpénztár 10000, Friedmann Lipót 10000, Gyertyagyár 5000, Chevra Cadiseha 2200, Haas Fülöpné 2600, dr. Schön Hugó 1000, Rész József 2000, Friedmann Teréz 3000, Reichard Mór és fia 2000 korona. Összesen: 45800 korona

Sátoraljai helyi Takarékpénztár r. t.-nél: Sütő Imre 13000, Németh Nándor 3000, K. J. 10000, Bernáth György 2000, Varga Ferenc 3000, Hegedűs Miklós 1200, Dókus Mihály 10000, Sulva János 1000, Malárics József 5000, Melko Irma 10000, Kass tenbaum tőmeg 50000, Veitko Istváné 2000, Székely Ferenc 1000, Róm. kath. ispótyá 1500, Dókus Gyula 2400, Barsavicz Ida 5000, id. Miklós Béla 19000, Ligeti Zsuzsanna 5000, Payer Ferenc 3000, Gyermathy Béla 2000, kisebb jegyzésből 9300 korona. Összesen 148700 korona.

Mattyasovszky Kálmán tb. főszolgabíró, aki az előzőleg kibocsátott hadiközlönyökönél is dicsegetendő igyekezetet fejtett ki a jegyzések körül, eddigelő 150000 koronát jegyeztetett le. A jegyzők névsorát legközelebb hozzuk. A jegyzések után élvezett jutalékokat Mattyasovszky játékony emlékre adja. A jelen hadiközlönyönél kérelmet intézet Ormedy Vilmos főrendiházi taghoz, az Első Magyar Bistositó Intézet vezérigazgatójához, hogy tekintettel a játékony ólra egy nagyobb jegyzést nála eszközöljén. Ormedy Vilmos egy Mattyasovszkyhoz intézett levélben kifejtette, hogy hazafias áldozatkészségének már más helyen tett eleget, nehogy azóban a játékony célzatnak ez rovására menjen a vezetése alatt álló intézet nevében 1000 koronát küldött, hogy azt Mattyasovszky tetszése szerinti játékonyára juttassa. Ebből az összegből Mattyasovszky Kálmán 500 koronát a sátoraljai helyi ált. népközlönynek, 300 koronát a vármegyei hadiszevegék és árvek alapja javára, 100 koronát a Dohánygyári Vörös keresztnék, 100 koronát pedig az Izr. leányegyletnek juttat. Mattyasovszky buzgalma dicsegetre, nem szerül. Az irányában megnyilvánuló általános becsülést és szeretetet fokozni ugy sem lehet.

A kereskedelmi társulat is hatalmas propagandát fejt ki a hadiközlöny érdekében. Legkezebb bizonyosságnak a legutóbbi választmányi ülés felkés határozata, amelyet ugy hiszük, váresnek hazafias kereskedői hatalmas hadiközlönyjegyzésekkel fognak támogatni.

A szintársulatunk is méltóan fogja részét kivenni, a hadiközlöny sikerének előmozdítását célzó akcióból, június hó 11-én díszelőadás a színházban. Zenekari nyitán után két pónaintézeti igazgató fogja méltóan a hadiközlöny jelentőségét, majd színe kerül a „Király háasodók”. A szünetek alatt a helybeli társaság néptagjai a pénzüzetek delegált tisztviselőivel hadiközlönyjegyzéseket fognak a közönség körében eszközölni, amely jegyzésegyedménye előadás alatt a vármegye egyik vezető férfja által lesz kihirdetve.

Krausz Lipót a sátoraljai helyi izraelita szefárd hitközlöny elnöke a hadiközlöny jegyzés érdekében a hitközlöny tagok körében élénk agitációt fejt ki, Ouzotlen fáradozásának szép eredménye van már eddig 40000 korona jegyzést sikerült elérnie.

Az újságok közlik tehát az aláírást, a kisebbek sem maradnak titokban, tud azokról kinek-kinek a saját környezeté a ha más módon nem: a lelkiismerete. Vajjon hogy fogja magát érezni az, akire majd rásüt a közvélemény, vagy a belső kiabíró, hogy a heza élet-halálharca idején még távolból sem, kényelmen ottlen üve, meg pénzének kamatra való kölcsönadásával sem vett részt a védekezésben?

Használjunk hadisegély postabélyegget.

HIREK.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Barna Gyula gálssási adótitkóst a sátoraljai helyi m. kir. pénzügyigazgatóság mellett működő pénzügyi számvéviséghez pénzügyi számvévisé lenőrré nevezte ki s megbizta a gálssási járás számvévisé teendőinek vitelével.

— Kinevezés a hadbírósnágnál. A honvédelmi miniszter a kassai cs. és kir. hadosztálybírósnágnál dr. Gombos Gáspár bírósági gyakoroneköt igazgatóügyi segédtitkárviselővé nevezte ki.

— Dr. Bródy né zongora vizsgálója ugy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült. Nagy, előkelő közönség halgatta végig az apró művészek kitűnő játékát és elismerésével teljes mértékben jutalmazta a kitűnő tanárné igyekeztét. A játékony ólra is nagyon szép összeg fog jutni.

— Magánvizsgálatok a főgimnáziumban. A főgimnázium igazgatósága közli, hogy az I.—VII. oszt. magántanúk vizsgálatai június 11, 12, és 13 án lesznek és pedig 11-én irasbeli vizsgálat, 12 én a vidki tanulóknak szóbeli vizsgálat, 13-án a helybeliöké.

— Az 1893 — 1867-ben született népfőlkélok hevenulása. Budapestre. jelentik; az 1893—1867 ben született és a legutóbbi pótzemléken alkalmazottak talált népfőlkélok és pedig a március 31-ig beorozottak június 14-én, május 3 ig beorozottak június 28-án tartoznak bevonulni.

— A színházi hét külsős érdekessége egy minden isében ugynevezett fehér darab bemutatója. A régi magyar világ postikus jelenetei elevezedek fel „Lavotta szerelmek” mindhárom előadásán. Örök életű magyaros módok, igazi versek gyönyörködtették a szüleit házak közönségét, amhez hozzávére egy kitűnő összevágó előadást, megállapíthatjuk a teljes sikert, amelynek egyaránt osztályosai Vida Ius, Koronkay Rósi, Falussy, Takács, Várady, Gulyas, Majtényi és mind annyian, akik ez estén szerephez jutottak. — *Gulyás Menyhért* jutalomjátékai kedden, e hó 12-én színe kerül a „Tatárjárás”. A kiváló művész Wellerstein babah dnagyot játsza, ami egyike legjobb alakításainak és remélhető, hogy a színházjáró közönség zűfeléig tölti meg a színházat, ezzel is kifejezt adva a művészt iránt érzett elismerés és retetének. — *Három a kisleány*. Schubert öröksépe zenezsaszímból összeállított operette Albert Bökével és Falussyval a vezetőserepekben kerül színe szerdától kezdve a hét minden napján. Schubert-melódikák, Albert Böske, Falussy, ennél jobb ajánló levél nem kell.

— Tűz. Tegnap délután Bakoos községben ismeretlen okból tűz támadt és egy ház teljesen leégett.

— Révész táncitanár esuton értesíti a nagyerdemű közönséget, hogy taoviskoláját ezidén is a tanulólípuság viságai után június hó olején nyitja meg a „Nyú” kerti tánctermében. A beiratások mátl kezdve d. u. 4 óraker lesznek eszközölhetők.

VISZKETEGET

rúht, sömört legbiztosabban elmulasztja a Barna zsir. Kis tégey K. 160, nagy tégey K. 3—, családí adag K. 9—, utasítással rendelhető: Dr. Fleisch E. „Korona” gyógytárából, Győr.

Nyilvános árverés.

Közhírré teszem, hogy Fried Jenő tolcsvai lakos kérelmére Czitter Lajos és Társa nagyváradi cég, késedelmes vevő kárára és veszélyére 1000 (egy-ezer) 05 főtiteres palack 1916. évi terméű 3 puttonos assu bor Tolcsva községben a községházán 1917. évi jun us hó 10 napján délelött 9 óraker a kereskedelmi törvény 347. szakasza alapján közbenjöttömmel nyilvános árverésen el fog adni.

Feltételek:

1. Kikiáltási ér: 6000 korona, de az áru a kikiáltási áron alól is el fog adni.

2. A legtöbbit ígérő, mint vevő köteles a vételár azonnal készpénzben kifizetni s az árut az árverés napján átvenni.

3. Vevő a vételáron felül a vételi illetéket is viseli.

4. Az áru az árverést megelőzőleg Fried Jenő tolcsvai borpincészeti raktárhelyiségében megtekinthető.

Tokajban, 1917. évi május hó 31.

Dr. Hunyor Sándor,
kir. közjegyző.

Szólósgazdák figyelmebe!

Valódi kenderspárga-hulladék szőlőkötözésre kiválóan alkalmas kilönkint K. 580 kapható

Frischmann Ernőné,

Sátoraljai helyi, Kossuth-u. 14.

Felhívás.

A Központi Takarékpénztár Részvénytársaság sátoraljai helyi bej. cég igazgatósága az 1917. évi április hó 9 ik napján megtartott rendkívüli közgyűlésnek az alapítóknék 200.000 koronáról 500.000 koronára való felemelését kimondó határozata alapján arra hívja fel az 500 darab régi részvény birtokosait, miszerint 1917. évi július hó 1-ig 105 koronát az intézet pénztárába lefizetni s részvényeiket bemutatni ziveskedjenek, aminek ellenében részükre 30 nap alatt részvényenként egy új 400 korona névértékű részvény lesz kiszolgáltatva, nem fizetés esetén pedig ezen 105 korona s ennek 1917. évi július hó 1-től járó 8%, kamataival lesznek megterhelve.

Központi Takarékpénztár R. T.
sátoraljai helyi bej. cég igazgatósága.